

БЕЛАРУСКАМОЎНЫЯ КАМЕНТАРЫ Ў PLAY MARKET

Астроўскі Я.А.

*Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі
г. Мінск, Рэспубліка Беларусь*

Наўроцкая І.В. – старшы выкладчык

У сучаснасці адзначаецца зьвязанае выкарыстанне беларускай мовы. Тым не менш яе выкарыстоўваюць пры зносінах у інтэрнэце. Разглядаюцца аспекты ўжывання беларускай мовы ў каментарых да беларускіх дадаткаў у Play Market. Прыводзяцца прыклады выражэння эматыўнасці ў каментарых, створаных на беларускай мове. Апісваюцца варыянты слова “дадатак”, якія ўжываюцца карыстальнікамі ў каментарых.

У наш час даволі рэдка можна сустрэць людзей, якія размаўляюць на беларускай мове. Аднак у XXI стагоддзі ўзніклі новыя сферы выкарыстання беларускай мовы, у тым ліку інтэрнэт-камунікацыя. Мы вырашылі правесці, як часта можна сустрэць беларускую мову ў сеціве, а ў прыватнасці – у інтэрнэт-каментарых. Таму галоўная мэта дадзенай работы заключаецца ў тым, каб разгледзець аспекты ўжывання беларускай мовы ў каментарых да беларускіх дадаткаў у Play Market. Для нашага аналізу мы выбралі наступныя мабільныя дадаткі: Мова прафесіі, Skarnik, ПДР Беларусі, Лемантар, Краіна казак. Усё дадаткі маюць ад некалькіх тысяч да мільёна спамповак і даволі высокі рэйтынг у Play Market: ад 4.7 да 5. Кратка ахарактарызуем кожны з дадаткаў і ўкажам колькасць беларускамоўных каментароў да іх.

20 лютага 2022 года некамерцыйнай установай “Say.by” быў створаны мабільны дадатак “Мова прафесіі”. Мабільны дадатак прызначаны для трэніроўкі і пацверджання валодання беларускай мовай у сваёй прафесійнай дзейнасці. З 18 першых каментароў да гэтага дадатку 15 на беларускай мове, з іх 12 станючыя. 15 сакавіка 2015 года кампанія Redbank Apps распрацавала дадатак Skarnik -- руска-беларускі, беларуска-рускі і тлумачальны беларускі слоўнікі. Skarnik, у адрозненне ад большасці падобных рэсурсаў, мае адзін несумненны плюс – пастаяннае абнаўленне (даданне новых слоў, выпраўленне памылак, памылак друку, недакладнасцяў і г. д.). З 50 першых каментароў 20 на беларускай мове, з іх 17 станючыя. Дадатак “Правілы дарожнага руху Беларусі” распрацаваны 7 красавіка 2011 года ТАА “Новы паварот”. У адрозненне ад папярэдняе апісаных дадаткаў у “ПДР Беларусі” ёсць як руская, так і беларуская мовы, якія можна лёгка пераключыць у наладах. Магчыма, гэта і абумовіла тое, што з 50 першых каментароў на беларускай мове няма ніводнага запісу, аднак у ранейшых адзначаецца беларуская мова (за 2012 – 2013 гг.). 19 верасня 2021 года Аляксандр Чуйко распрацаваў дадатак “Лемантар - беларускі алфавіт”. Дадатак прызначаны для навучання дзяцей беларускаму алфавіту і падрыхтоўцы іх да школы. З 43 першых каментароў 26 на беларускай мове, з іх 24 станючыя. 22 студзеня 2015 года Алесь Бутачук стварыў дадатак “Краіна казак” для чытання або праслухоўвання беларускіх кніг, калыханак, казак, песень для маленькіх. З 50 першых каментароў 31 на беларускай мове, з іх 31 станючыя.

Такім чынам, колькасны аналіз першых прыкладна 50-ці каментароў паказвае, што беларуская мова актыўна выкарыстоўваецца ў мабільных дадатках, арыентаваных менавіта на беларускую мову, культуру, літаратуру. Там жа, дзе беларуская мова выступае ў якасці аднаго са сродкаў навучання (нароўні з рускай мовай) беларускамоўных каментароў зафіксавана найменш (дадатак “ПДР Беларусі”).

На аснове аналізу навуковай літаратуры [1-3] мы вылучылі наступныя сродкі эматыўнасці, якія выкарыстоўваюцца ў беларускамоўных каментарых: 1) графічныя (вялікі памер шрыфту) *Шчыры дзякуй за НАШЫЯ казкі !!!* 2) смайлікі *Мабільныя ПДР - тое, што трэба, ужо пару разоў дапамаглі. За мову – асобнае дзякуй :)* 3) клічныя канструкцыі *Вельмі добра!!!* 4) лексічныя (эматывы-намінатывы – гэта словы, якія

59-я научная конференция аспирантов, магистрантов и студентов БГУИР, 2023

выражають эмоцыі чалавека) *Я вельмі задаволены тым, што насельніцтва Беларусі пачало больш карыстацца роднай мовай!* 5) эматывы-экспрэсівы (словы, якія выражаюць эмацыйныя адносіны чалавека да аб'екта) *Выдатны слоўнік! Заўсёды знаходзіцца амаль што ўсё :*) Як бачна з прыкладаў, сродкі эматывунасці выкарыстоўваюцца ў каментарых у сукупнасці, напрыклад, вялікі памер шрыфту спалучаецца з клічнымі канструкцыямі або клічныя канструкцыі суправаджаюць смалікі і пад.

Цікавымі з'яўляюцца прыклады таго, якія аналагі выкарыстоўваюцца да вызначэння “дадатак” у каментарых: *дадатак, прылада, прыкладанне, апа, праграма, аплікацыя, усталёўка*. Адзначым, што паводле меркавання даследчыкаў, пажадана выкарыстоўваць слова “**дадатак**” [4, с. 205].

Такім чынам, мы паказалі актуальнасць дадаткаў, якія прасоўваюць нашу родную мову ва ўсе сферы жыцця. А таксама даведаліся, што беларускамоўныя каментары пераважаюць над рускамоўнымі ў тых дадатках, якія менавіта арыентуюцца на засваенне беларускай мовы, знаёмства з беларускай культурай.

Спіс выкарыстаных крыніц:

1. Ульянава, М. Графічныя сродкі выражэння катэгорыі эматывунасці ў спартывным блогу і каментарыі / М. Ульянава [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://surl.li/ghkus> - Дата доступу: 11.03.2022.
2. Васільеў, Л. Лексічныя сродкі выражэння эматывунасці ў спартывным блогу і каментарыі / Л. Васільеў, М. Ульянава [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://surl.li/ghkwy> - Дата доступу: 11.03.2022.
3. Вайскунскі, А. Чым адрозніваюцца размова людзей у рэжыме анлайн ад размовы ў афлайн? / А. Вайскунскі [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <https://postnauka.ru/faq/22974> - Дата доступу: 11.03.2022.
4. Свістунова, М. І. Беларуская ІТ-тэрміналогія ў інтэрнэце: памылкі і варыянты / М. І. Свістунова [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <https://elib.bsu.by/handle/123456789/248122> - Дата доступу: 11.03.2022.